

Francis P. Shepard: *The Earth beneath the Sea*. John Hopkins Press, Baltimore 1959. 275 pg. 14,5 × 22,5 cm. 5 \$.

Forfatteren til den kendte »Submarine Geology« (1936) har med »The Earth beneath the Sea« behandlet sit stof påny, denne gang i populær form. Den foreliggende bog har nydt godt af de mange opdagelser, den mere intensive udforskning af havbunden har bragt til veje i den seneste tid. Bogen virker i sjælden grad frisk og ny.

Havets formdannende kræfter behandles i de indledende kapitler; disse er vel nok bogens svageste. Forklaringen på tidevandets opståen er således efter recepten: på den ene side trækker månen vandet væk fra jorden, på den anden side trækker månen jorden væk fra havet! Resten af bogen er helliget havbundens morfologi. Den forklarende beskrivelse af denne forekommer nærværende anmelder at være særdeles vellykket. Bogen er præget af, at dens forfatter er vokset op med sin videnskab og intenst indlevet i den – samt i høj grad formår at udtrykke sig i et varieret, klart, stedvis ligefrem festligt sprog.

Blandt de omhandlede emner må nævnes: fastlandssoklerne og deres oprindelse, de submarine canyons, dybhavets bund, koralrev og aktualitetsprincippets anvendelse til beskrivelse af ældre aflejringer. Det er alle emner, der i længere tid har været i focus for havbundens udforskere.

Da bogen er velillustreret og forsynet med nogenlunde fyldige henvisninger til yderligere litteratur, må den anbefales – ikke alene som en »første bog« om havbundens formverden, men også som et lettilgængeligt supplementsbind til ældre litteratur om emnet.

Sofus Christiansen.

A. Gougenheim: *Cours de Pratique des Marées*.

H. Lacombe: *Cours de Dynamique des Mers*.

Service Central Hydrographique, École d'Application. Paris 1959–1960.

En faglig kritik af de to ovennævnte hefter – duplikeret til lærebogsbrug – falder uden for nærværende anmelders kompetence. Men formodentlig finder man ikke mange vildfarelser i dem, da de er skrevet af to førende hydrografer. Hefterne synes bemærkelsesværdige af to grunde: dels fordi man i dem finder en samlet fremstilling af den fysiske oceanografi, der medtager meget af de store mængder nyt stof, dels fordi stoffet er fremlagt på en meget klar måde. Af interesse for geografer er måske især visse afsnit om tidevand og om bølger på grundt vand, refraction og diffraktion. En klar opfattelse af de to sidste fænomener kan næppe undgå at få betydning for geografer, der arbejder med kystproblemer.

Sofus Christiansen.

Danske købstæder for 200 år siden og i dag. Forudsætninger og tilstande i billeder og tekst ved Mogens Lebech. Bind I–II. 296 sider, 204 sider.

Udgivet på 200-årsdagen for oprettelsen af Købstædernes almindelige Brandforsikring.

Idéen i dette jubilæumsskrift er at sammenstille købstadsprospekter og planer fra Pontoppidans Danske Atlas, der udkom i årene 1763–1774 med nutidens luftfotografier af de samme købstæder.

Man har af tekniske grunde samlet alt det gamle stof i bind I og det